

бою, стимулює активність у навчальній діяльності та формує до неї позитивне відношення. Найбільш результативними засобами досягнення цих цілей є тренінгові технології. Таким чином, тренінгові технології, що застосовуються в процесі вивчення психолого-педагогічних дисциплін, сприяють підвищенню емоційного інтелекту студентів, розвитку позитивного мислення, формуванню навичок управління своїми психічними станами та розумінню емоційних станів інших.

Література

1. *Калошин В.* Емоційний інтелект — важливий показник ефективності діяльності управлінця // Вісник державної служби України. — 2008. — №1. — С. 34–43.
2. *Гоулман Д.* Эмоциональное лидерство: Искусство управления людьми на основе эмоционального интеллекта. — М.: Альпина Бизнес Букс, 2005.
3. *Журавська Л. М.* Соціально-психологічний тренінг: розвиток якостей особистості працівників сфери туризму: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. — К.: Видавничий дім «Слово», 2006. — 312 с.

Завірюха В. В., канд. психол. наук,
кафедра педагогіки та психології

ЗАСТОСУВАННЯ ТРЕНІНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ФАХІВЦЯ

Сучасні тенденції економічних і суспільних відносин в Україні суттєво впливають на вищу школу, обумовлюючи зміну спрямованості підготовки молоді з традиційного набуття знань на саморозвиток та самовдосконалення. Адекватна самооцінка та високий рівень відповідних особистісних якостей майбутнього фахівця зумовлюють актуалізацію мотивації його особистісного і професійного самозростання. Виникає необхідність у підборі та застосуванні таких форм роботи, що дозволять вирішити дану проблему.

Наукові дослідження та досвід провідних міжнародних університетів свідчить, що інтерактивна освіта забезпечують ефективний розвиток навичок практичного застосування теоретичних знань. Тренінгові технології являються складовою їх впровадження.

Тренінг розглядається як форма процесу навчання, що дозволяє формувати у студентів уміння та навичок працювати самостійно, розвивати свій творчий потенціал.

У зв'язку з цим творчою групою викладачів кафедри педагогіки та психології, під керівництвом автора було розроблено «Соціально-психологічний тренінг розвитку особистісних якостей менеджерів», призначення якого є формування компонентів професійної мобільності як здатності до професійного самозростання здійснення психологічної підготовки менеджерів.

Реалізація розвитку особистісних якостей менеджера у процедурно-організаційному аспекті пропонується у вигляді тренінгових занять. Принципи організації тренінгових груп (Ємельянов Ю. М., Петровська Л. О., Рудестам К., Хрящова Н. Ю., Пахомов Ю. В.) забезпечують зниження напруженості захисту їх учасників, стимулювання здатності особистості до експериментування (завдяки відсутності будь-якого оцінювання та осуду), розвиткові професійної звички «рефлексувати на...» (Пов'якель Н. І.), створення максимально сприятливих умов для самопізнання та самовдосконалення, які зумовлені внутрішньо-груповою атмосферою емпатичної підтримки, довіри та співробітництва.

В ході тренінгу запропоновано ігрові методи групові дискусії, індивідуальна психологічна діагностика, аналіз конкретних ситуацій, моделювання управлінського процесу, використовуються різноманітні техніки та вправи.

Організація навчального процесу орієнтована на розвиток творчого потенціалу студента та характеризується інноваційним підходом, що забезпечує його співпрацю з викладачем. Навчання у форматі «teaching» (викладання) переходить до навчання у форматі «learning» (вивчення), при якому особу не навчають, а особа навчається.

Слухачі використовують свій власний досвід, з урахуванням соціально-психологічних властивостей тренінгових груп, що відповідає загальним принципам андрагогіки як науки про навчання дорослих. Тренінг дає можливість інтенсивного засвоєння необхідних умінь у ході практичної, творчої діяльності як індивідуальної, так і групової.

Створені умови та форми роботи сприятимуть досягненню загальної мети — високої результативності у міжособистісному спілкуванні слухачів, забезпеченні вмінь формувати дієздатну команду на принципах корпоративної культури, реалізувати особистісні конкурентні переваги лідера для забезпечення довгострокової перспективи кар'єрного зростання, сприятимуть процесу особистісного самозростання, реалізації творчого потенціалу.